

man har studeet forskjellige billige Hensyn til de mange smaa Interesser, om hvis Varetagelse der her er Tale, tilside, og det forekommer mig, at Landstthinget har en Forpligtelse til at see sig vel for, inden det uden Videre kaster alle disse smaa Spørgsmaal overbord. Det er ikke Spørgsmaal af stor politisk Interesse, men det er dog Spørgsmaal, der have Betydning for Communer og Districter trindt om i Landet, og det er med Hensyn til hele den Maade, hvorpaa Lovgivningsarbejdet opfattes og bedømmes, sandelig ikke ligegyldigt, om man har Respekt for denne Art af Forhold, eller om man saaledes med største Lethed fjører hen over dem med en Fernploug. Jeg kan ikke see rettere, end at de her omtalte Bestemmelser i endnu højere Grad end de tilsvarende Bestemmelser med Hensyn til Sognecommunerne have en meget slyg, terroristisk Charakter. — Et andet Spørgsmaal, som jeg vil tillade mig, har en reen Redactionscharakter. Jeg har hørt nogle Medlemmer udtale den Formening, at ved denne Lov og Kjøbstabloven skulde hele Skoleraadsloven af 1856 være hævet. Jeg anseer det for en Umulighed, jeg anseer det for givet, at, uagtet man noget er gaaet bort fra den Tanke, hvis Gjennemførelse begyndte med Loven af 1856, nemlig Forbindelsen mellem Kjøbstab og Land, kan man dog ikke her ved vilde have flaaet denne Lov ihjel; men allerede det, at dette Spørgsmaal har kunnet opkastes, synes mig mærkeligt, og det synes mig at vidne om, at de Paragrapher, som have givet Anledning til denne Antagelse — jeg hørte nævne §§ 46 og 47 — trænge til en anden Affattelse. Det Samme gjælder endnu mere om Kjøbstabloven; men ogsaa her synes det mig naturligt, at der var en Anthynding af, i hvilken Stilling Amtsraadet staaer med Hensyn til Skoleloven af 1856, saaledes at denne var, om jeg saa maa sige, indordnet i denne Lov.

Naar saamange Paragrapher ere under Behandling, er det overmaade vanskeligt, uden at blive i høj Grad trættende, at faae alle de Punkter, som have nogen Betydning, frem selv for sin egen Bevidsthed, end sige da for Thingets Bevidsthed. Jeg skal derfor blot endnu nævne et, som jeg anseer for meget vigtigt,

nemlig Gjælds spørgsmaalet. Jeg vilde ansee det for meget misligt, om den Demyndigelse blev tilstaaet Amtsraadet, som ærede Medlemmer, der dog kjende Forholdet meget godt, ikke have haft Betænkelighed ved at bringe i Forslag. Det forekommer mig, at det vilde være paa en meget betænkelig Maade at udsætte Amtscommunerne for en usikker Formuestilstand, naar der kunde stiftes Gjæld paa ubestemt Tid, saaledes som her er bragt i Forslag, og paa dette Punkt har jeg den Tilfredsstillelse, at kunne være enig med den ærede Minister.

Judenrigsministeren: De Bestemmelser, som findes i §§ 19 og 48 om Sammensmeltningen af alle separate Districter, henholdsvis indenfor Sognecommunerne og Amtsraadscommunerne Grændser, findes netop i det oprindelige Lovudkast, som blev forelagt for 7 Maaneder siden, saa jeg troer i Virkeligheden ikke, man kan sige, at disse Bestemmelser nu foreligge paa en noget overrassende Maade. Man vil i mine Tanker ikke med Rette kunne sige, at man af Bøh for at faae dette Lovudkast hurtigt fremmet, ikke har underkastet det en nøie og langvarig Prøvelse. Disse Bestemmelser i §§ 19 og 48 ere nogle af dem, som jeg anseer for at være de betydningsfuldeste i Loven; jeg anseer det for at være ligefrem nødvendigt, dersom man vil fremkalde et friere Communalliv, da ogsaa at lette Arbejdet, som er forbundet med Styrelsen af Communerne, hvilket bliver i allerhøjeste Grad besværliggjort ved de mangfoldige særskilte Districter og Kasser, som der nu er at tumle med. Det er imidlertid ikke den eneste Ulempe ved det nu Bestaaende; en langt væsentligere Ulempe forekommer det mig at være, at man lægger Bestyrelsen af disse særskilte Districters Anliggender i Hænderne paa en Repræsentation, som ikke er særligt interesseret i de Anliggender, som den raader for. Man har jo mangfoldige Exempler paa, at de særlige Districter, hvis Anliggender blive betroede til Communalbestyrelsen, ikke have en eneste Repræsentant i Communalbestyrelsen. Jeg troer, det er aldeles nødvendigt at fremkalde Følelsen af Fællesskab og af fælles Interesse, og det er væsentligt ogsaa af Hensyn dertil, at jeg har fore-